

# Επαναληπτικές ασκήσεις στην Ενότητα 7



**Άσκηση 1:** Μελετώ πρώτα τις πιο κάτω σημειώσεις:

- Τι παθαίνουν τα φωνήεντα

Έκθλιψη - Αφαίρεση - Αποκοπή

α. Έκθλιψη: Από εδώ  $\leftarrow$  Απ' εδώ (Φεύγει το τελευταίο φωνήεν της πρώτης λέξης).

β. Αφαίρεση: Θα έρθω  $\leftarrow$  Θα 'ρθω (Φεύγει το πρώτο φωνήεν της δεύτερης λέξης).

γ. Αποκοπή: Δώσε τα  $\leftarrow$  Δώσ' τα (Φεύγει το τελευταίο φωνήεν της πρώτης λέξης. Η διαφορά από την έκθλιψη είναι ότι εδώ η δεύτερη λέξη αρχίζει από σύμφωνο).

- και , για και αυτό  $\leftarrow$  κι αυτό.

για αυτό  $\leftarrow$  γι' αυτό

Το **κι** το χρησιμοποιούμε πριν από λέξεις που αρχίζουν από **φωνήεν**.

- Το επίρρημα μέσα

Μέσα από  $\leftarrow$  Μέσ' από

Μέσα στο  $\leftarrow$  Μες στο

★ Μπορείς να κοιτάξεις και την άσκηση 3 στη σελίδα 29 -κίτρινα κουτάκια- στο βιβλίο των Ελληνικών σου.

**Άσκηση 2:** Τώρα λύνω τις πιο κάτω ασκήσεις:

1. Γράψετε τις πιο κάτω φράσεις χρησιμοποιώντας απόστροφο:

από όλα: **απ' όλα**

πάρε το: **παρ' το**

μου έφερρες: **μου 'φερρες**

να έρθεις: **να 'ρθεις**

μέσα στο δάσος: **μες στο δάσος**

και από σένα: **κι από σένα**

θα ήθελα: **θα 'θελα**

να ήμουν: **να 'μουν**

λύσε τα: **λύσ' τα**

μέσα από : **μέσ' από**

**2. Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις βάζοντας απόστροφο, στις υπογραμμισμένες φράσεις:**

Ο παππούς μου, που κατάγεται από την Κρήτη, μου έδωσε ένα βάζο ελιές, που μου αρέσουν πολύ.

Ο παππούς μου, που κατάγεται απ' την Κρήτη, μου 'δωσε ένα βάζο ελιές, που μ' αρέσουν πολύ.

Πόσο θα ήθελα να ήμουν στο χωριό, την Καθαρά Δευτέρα για το πέταγμα του χαρταετού.

Πόσο θα 'θελα να 'μουν στο χωριό, την Καθαρά Δευτέρα για το πέταγμα του χαρταετού.

«Πάρε το τετράδιό σου από το τραπέζι του σαλονιού, γιατί θέλω να το καθαρίσω», μου είπε η μαμά μου.

«Πάρ' το τετράδιό σου απ' το τραπέζι του σαλονιού, γιατί θέλω να το καθαρίσω», μου 'πε η μαμά μου.

Ο ξάδερφός μου, όπως και εγώ, τρελαίνεται να κρύβεται μέσα στο μικρό σπιτάκι της αυλής.

Ο ξάδερφός μου, όπως κι εγώ, τρελαίνεται να κρύβεται μες στο μικρό σπιτάκι της αυλής.



**Άσκηση 3: Μελετώ πρώτα τις πιο κάτω σημειώσεις:**

**Ασύνδετο σχήμα** λέγεται το σχήμα του λόγου όπου όμοιες προτάσεις ή όμοιες λέξεις τοποθετούνται η μια πλάι στην άλλη χωρίς να συνδέονται με σύνδεσμο (π.χ και ), αλλά χωρίζονται με κόμμα.

★ Μπορείς να κοιτάξεις και την άσκηση 3 στις σελίδες 32-33 στο βιβλίο των Ελληνικών σου.

#### Άσκηση 4: Τώρα λύνω τις πιο κάτω ασκήσεις:

##### 1. Ξαναγράφω τις προτάσεις, αντικαθιστώντας τον σύνδεσμο «και» με κόμμα.

- ✓ Έχει ταξιδέψει στην Ευρώπη και στην Αμερική και στην Αφρική και στην Ασία.  
Έχει ταξιδέψει στην Ευρώπη, στην Αμερική, στην Αφρική, στην Ασία.
  
- ✓ Μου αρέσει να διαβάζω βιβλία και περιοδικά και εφημερίδες και κόμικς και κάθε είδους έντυπα.  
Μου αρέσει να διαβάζω βιβλία, περιοδικά, εφημερίδες, κόμικς, κάθε είδους έντυπα.

##### 2. Αντικαθιστώ, όπου χρειάζεται, το σύνδεσμο «και» με κόμμα:

Στα γενέθλια του Μάνου πήγαν πολλά παιδιά. Η Μαρία που είναι ξανθιά και ψηλή και αδύνατη και γαλανομάτα. Ο Κώστας που είναι μαυρομάλλης και παχουλός και ψηλός και μαυρομάτης. Η Ελίνα που φορούσε ένα φόρεμα με κόκκινα και άσπρα και γαλάζια και πράσινα στολίδια.

Τα παιδιά φάγανε πολλές λιχουδιές, που είχε ετοιμάσει η μαμά του Μάνου, όπως πιτσάκια και τυροπιτάκια και σπανακοπιτάκια και πατατάκια και γαριδάκια. Ήπιανε πορτοκαλάδες και λεμονάδες και διάφορους χυμούς.

Στα γενέθλια του Μάνου πήγαν πολλά παιδιά. Η Μαρία που είναι ξανθιά, ψηλή, αδύνατη και γαλανομάτα. Ο Κώστας που είναι μαυρομάλλης, παχουλός, ψηλός και μαυρομάτης. Η Ελίνα που φορούσε ένα φόρεμα με κόκκινα, άσπρα, γαλάζια και πράσινα στολίδια.

Τα παιδιά φάγανε πολλές λιχουδιές, που είχε ετοιμάσει η μαμά του Μάνου, όπως πιτσάκια, τυροπιτάκια, σπανακοπιτάκια, πατατάκια και γαριδάκια. Ήπιανε πορτοκαλάδες, λεμονάδες, διάφορους χυμούς.

**Άσκηση 5:** Μελετώ πρώτα τις πιο κάτω σημειώσεις:

Αυτοπαθείς αντωνυμίες

**Αυτοπαθείς** είναι οι αντωνυμίες που φανερώνουν πως το ίδιο πρόσωπο ενεργεί και δέχεται την ενέργεια.

ο εαυτός μου/σου/του,της,του

ο εαυτός μας/σας/τους



**Μπορείς να κοιτάξεις και την άσκηση 4 στις σελίδες 33-34 στο βιβλίο των Ελληνικών σου.**

**Άσκηση 6:** Τώρα λύνω την πιο κάτω άσκηση:

**1. Συμπληρώνω τα κενά των παρακάτω προτάσεων με τις κατάλληλες αυτοπαθείς αντωνυμίες: (π.χ. ο εαυτός σου)**

Ο παππούς ξαναβρήκε **τον εαυτό του** μόλις γύρισε από το χωριό.

Αγάπα τον πλησίον σου όπως **τον εαυτό σου**.

Ο γιατρός της είπε να προσέχει περισσότερο **τον εαυτό της**.

Παιδιά, να προσέχετε **τον εαυτό σας**.

Εμάς δε μας νοιάζει παρά μόνο **ο εαυτός μας**.

**Άσκηση 7:** Μελετώ πρώτα τις πιο κάτω σημειώσεις:

**Περιεκτικά** λέμε τα ουσιαστικά που δείχνουν το μέρος όπου υπάρχουν πολλά όμοια πρόσωπα, ζώα, πράγματα. π.χ. ελαιώνας: το μέρος που υπάρχουν ελιές.

**αχυρώνας, ξενώνας, περιστερώνας κ.ά.**

**ΠΡΟΣΞΕΕ** τα περιεκτικά ουσιαστικά έχουν όλα καταλήξεις σε **-ώνας, -ιώνας**

Με **(ω)** γράφονται κι άλλα ουσιαστικά σε -ώνας που δεν είναι περιεκτικά.

Π.χ. αγώνας, αιώνας, αγκώνας κ.ά.

**ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ:** κανόνας, κηδεμόνας, Μακεδόνας, Στρυμόνας.



**Μπορείς να κοιτάξεις και την άσκηση 4 στη σελίδα 38 στο βιβλίο των Ελληνικών σου.**

Άσκηση 8: Τώρα λύνω την πιο κάτω άσκηση:

Συμπληρώνω με Ο ή Ω και τονίζω όπου χρειάζεται :

Στρυμόνας, αιώνας, χειμώνας, Μακεδόνας, αγώνας, πορτοκαλεώνας,

κανόνας, στρατώνας, αμυγδαλεώνας, ελαιώνας



Άσκηση 9: Μελετώ πρώτα τις πιο κάτω σημειώσεις:

[www.idikiagogi.gr](http://www.idikiagogi.gr)

Τα κύρια ονόματα γράφονται με **ΚΕΦΑΛΑΙΟ**  
το **ΠΡΩΤΟ ΓΡΑΜΜΑ**. Κύριο είναι το όνομα :



ανθρώπου  
**Ά**ννα



ζώου  
**Τ**όμπι



ημέρα - μήνας  
**Δ**ευτέρα  
**Ι**ούλιος

χώρα  
**Ε**λλάδα



πόλη  
**Α**θήνα



χωριό  
**Μ**αραθιάς



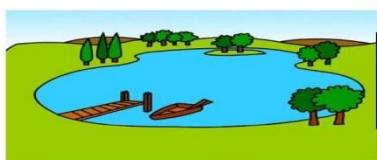
νησί **Μ**ύκονος



βουνό  
**Π**εντέλη



ποτάμι  
**Δ**ούναβης



λίμνη  
**Μ**αραθώνας



Εθνικότητα **Έ**λληνας

★ Μπορείς να κοιτάξεις και την άσκηση 3 στη σελίδα 37 στο βιβλίο των Ελληνικών σου.

**Άσκηση 10:** Τώρα λύνω την πιο κάτω άσκηση:

3. Η Νιόβη πάνω στη βιασύνη της, μπέρδεψε τα κύρια με τα κοινά ουσιαστικά. Βρείτε τα, υπογραμμίστε τα και ξαναγράψτε τα σωστά από κάτω:

Στην ελληνική μυθολογία η ελιά απαντάται ως δέντρο εξαιρετικά χρήσιμο τόσο για τον καρπό του όσο και για το ξύλο του. Είναι γνωστός δε ο μύθος ότι η θεά Αθηνά δώρισε στους πολίτες των Αθηνών ένα δέντρο ελιάς για να κερδίσει τον Ποσειδώνα και να εκλεγεί προστάτιδα της πόλης.

Η καλλιέργεια της ελιάς στην αρχαία Ελλάδα ξεκίνησε από την Κρήτη, αλλά επεκτάθηκε και στις υπόλοιπες περιοχές. Στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η ελιά καλλιεργούνταν στην αρχαία Ελλάδα, υπάρχουν στην Κνωσό, στη θήρα, στις Μυκήνες.

Η καλλιέργεια της ελιάς εξαπλώθηκε και στις υπόλοιπες χώρες της μεσογείου (Γαλλία, Ισπανία, Πορτογαλία κτλ.), ενώ στις μέρες μας καλλιεργείται σε πολλές χώρες της κεντρικής Αμερικής.

Αθηνά, Αθηνών, Ποσειδώνα, Ελλάδα, Κρήτη, Ελλάδα, Κνωσό, Μυκήνες, Γαλλία, Ισπανία, Πορτογαλία, Αμερική

**Άσκηση 11:** Μελετώ πρώτα τις πιο κάτω σημειώσεις:

### Ο αόριστος της παθητικής φωνής

Ο αόριστος της παθητικής φωνής των ρημάτων σε **-ω** και σε **-ώ** έχει κατάληξη **-ηκα**.

π.χ. ντύνομαι- ντύθηκα

χτενίζομαι- χτενίστηκα

σηκώνομαι- σηκώθηκα



Μπορείς να κοιτάξεις και την άσκηση 2 - πράσινος πίνακας - στη σελίδα 41 στο βιβλίο των Ελληνικών σου.

**Άσκηση 12:** Τώρα λύνω την πιο κάτω άσκηση:

Να μετατρέψεις το κείμενο σε όλες τις εγκλίσεις του αορίστου της παθητικής φωνής , στο σωστό πρόσωπο.

Το πρωί χτενίζομαι, ντύνομαι και βάφομαι. Εσύ ετοιμάζεσαι, ενώ, ο αδερφός σου ζεσταίνεται στο τζάκι. Όλοι μαζί κρατιόμαστε από το χέρι και τυλιγόμαστε μέσα στα ζεστά μας ρούχα. Εσείς κρύβεστε κάτω από το κρεβάτι ενώ αυτοί κοιμούνται στο διπλανό δωμάτιο.

Οριστική αορίστου:

Το πρωί χτενίστηκα, ντύθηκα και βάφτηκα. Εσύ ετοιμάστηκες, ενώ, ο αδερφός σου ζεστάθηκε στο τζάκι. Όλοι μαζί κρατηθήκαμε από το χέρι και τυλιχτήκαμε μέσα στα ζεστά μας ρούχα. Εσείς κρυφτήκατε κάτω από το κρεβάτι ενώ αυτοί κοιμήθηκαν στο διπλανό δωμάτιο.

Υποτακτική αορίστου:

Το πρωί να χτενιστείς, να ντυθείς και να βαφτείς. Εσύ να ετοιμαστείς, ενώ, ο αδερφός σου να ζεσταθεί στο τζάκι. Όλοι μαζί να κρατηθείτε από το χέρι και να τυλιχτείτε μέσα στα ζεστά μας ρούχα. Εσείς να κρυφτείτε κάτω από το κρεβάτι ενώ αυτοί να κοιμηθούν στο διπλανό δωμάτιο.

Προστακτική αορίστου (β' πρόσωπο πληθυντικού)

Το πρωί χτενιστείτε, ντυθείτε και βαφτείτε. Εσείς ετοιμαστείτε, ενώ, εσείς (τα αδέρφια) ζεσταθείτε στο τζάκι. Όλοι μαζί κρατηθείτε από το χέρι και τυλιχτείτε μέσα στα ζεστά σας ρούχα. Εσείς κρυφτείτε κάτω από το κρεβάτι ενώ εσείς (οι άλλοι) κοιμηθείτε στο διπλανό δωμάτιο.

**Άσκηση 13:** Μελετώ πρώτα τις πιο κάτω σημειώσεις:

Τα ουσιαστικά που παράγονται από άλλα ουσιαστικά με τις καταλήξεις

-άκι, -άκης, -άκος, -ίτσα, -ούλα, -ούλης, και φανερώνουν κάτι μικρό ή το παρουσιάζουν με τρόπο στοργικό και τρυφερό, λέγονται **υποκοριστικά**.



Μπορείς να κοιτάξεις και την άσκηση 4 στη σελίδα 42 στο βιβλίο των Ελληνικών σου.

**Άσκηση 14:** Τώρα λύνω την πιο κάτω άσκηση:

**Γράφω τα υποκοριστικά των πιο κάτω λέξεων:**



αχλαδιά: **αχλαδίτσα**

Δημήτρης: **Δημητράκης**

βιβλίο: **βιβλιαράκι**

μικρός: **μικρούλης (-τσικος)**

γέρος: **γεροντάκι (-κος)**

γάτα: **γατούλα**

άνθρωπος: **ανθρωπάκος (-κι)**

παππούς: **παππούλης**

μητέρα: **μητερούλα**

ακριβό: **ακριβούτσικο**

**Άσκηση 15:** Μελετώ πρώτα τον πράσινο πίνακα στη σελίδα 44 του βιβλίου Ελληνικών μου και συμπληρώνω τον πιο κάτω πίνακα:

	Ενικός αριθμός		Πληθυντικός αριθμός	
Ονομ.	η μηλιά	η μαμά	οι μηλιές	οι μαμάδες
Γεν.	της μηλιάς	της μαμάς	των μηλιών	των μαμάδων
Αιτ.	τη μηλιά	τη μαμά	τις μηλιές	τις μαμάδες
Κλητ.	μηλιά	μαμά	μηλιές	μαμάδες

**Άσκηση 16:** Συμπληρώνω τον πιο κάτω πίνακα την ταυτότητα των πιο κάτω λέξεων όπως το παράδειγμα:

γιαγιά	τάξη	γυναίκας	θαλασσών	ρίζα
ουσιαστικό	<b>ουσιαστικό</b>	<b>ουσιαστικό</b>	<b>ουσιαστικό</b>	<b>ουσιαστικό</b>
θηλυκό	<b>θηλυκό</b>	<b>θηλυκό</b>	<b>θηλυκό</b>	<b>θηλυκό</b>
ενικός	<b>ενικός</b>	<b>ενικός</b>	<b>πληθυντικός</b>	<b>ενικός</b>
ονομαστική/ αιτιατική /κλητική	<b>ονομαστική/ αιτιατική/ κλητική</b>	<b>γενική</b>	<b>γενική</b>	<b>ονομαστική/ αιτιατική/ κλητική</b>



Θα μιλούμε	Κοιμήθηκα	Πήγαινε	Θα δεις	Χτενίζεστε
ρήμα	ρήμα	ρήμα	ρήμα	ρήμα
πληθυντικός	ενικός	ενικός	ενικός	πληθυντικός
Α' πρόσωπο	Α' πρόσωπο	Γ' πρόσωπο	Β' πρόσωπο	Β' πρόσωπο
Μ. Εξακολουθητικός	Αόριστος	Παρατατικός	Μ. Συνοπτικός	Ενεστώτας
Ενεργητική	Παθητική	Ενεργητική	Ενεργητική	Παθητική

### Άσκηση 17: Ορθογραφία:

Συμπλήρωσε τα γράμματα και τους τόνους που λείπουν:

αμπελώνας, κανόνας, ελληνικός, Κύπρος, χριστουγεννιάτικη γιορτή, Πάσχα, δέθηκα,  
κρυφτείτε, μαγεύτηκα, οι αποφάσεις, των ειδήσεων, κρύφτηκα, δεθείτε, λαδώνω,  
ξενώνας, ελαιοτριβείο, αιώνας, κηδεμόνας, γείτονας, αγώνας, αγκώνας, πνεύμονας,  
επιστήμονας, εαυτός μου.

### Άσκηση 17

α) Διαβάστε το πιο κάτω κείμενο και χωρίστε το σε 5 παραγράφους:



1. Οι Ολυμπιακοί αγώνες θεσπίστηκαν στην αρχαία Ελλάδα το 776π.Χ. και τελούνταν στην Ολυμπία μέχρι το 393 μ.Χ., οπότε καταργήθηκαν από τον αυτοκράτορα Θεοδόσιο Α'.
2. Οι Ολυμπιακοί αγώνες ήταν αφιερωμένοι στο Θεό Δία. Διαρκούσαν πέντε ημέρες και έπαιρναν μέρος μόνο ελεύθεροι Έλληνες πολίτες. Οι δούλοι, οι βάρβαροι και οι γυναίκες δεν έπαιρναν μέρος. Ακόμη στις γυναίκες απαγορευόταν και η είσοδος στο στάδιο, επειδή οι αθλητές αγωνίζονταν γυμνοί.
3. Οι νικητές στεφανώνονταν με τον κότινο (κλαδί αγριελιάς), τα ονόματά τους αναγράφονταν σε στήλες, οι γλύπτες φιλοτεχνούσαν ανδριάντες τους, ενώ, όταν επέστρεφαν στις πόλεις τους, γκρεμιζόταν προς τιμή τους ένα μέρος του τείχους της πόλης.
4. Στους νεότερους χρόνους οι Ολυμπιακοί Αγώνες αναβίωσαν χάρη στις ενέργειες του Γάλλου Πιερ ντε Κουμπερτέν. Η πρώτη Ολυμπιάδα των νεότερων χρόνων έγινε στη Αθήνα το 1896, όπου στο Μαραθώνιο δρόμο νικητής αναδείχθηκε ο Σπύρος Λούης.
5. Η αφή(το άναμμα) της ολυμπιακής φλόγας γίνεται σε ειδική τελετή στην αρχαία Ολυμπία. Από εκεί η φλόγα μεταφέρεται σε όλο τον κόσμο και καταλήγει στο μέρος που θα διεξαχθούν κάθε φορά οι Ολυμπιακοί Αγώνες.

**B) Αριθμήστε τις παραγράφους του κειμένου και γράψτε ένα τίτλο για την καθεμιά:**

*(οι απαντήσεις είναι ενδεικτικές)*

- 1) Οι ολυμπιακοί αγώνες στην αρχαία Ελλάδα
- 2) Δικαίωμα συμμετοχής στους αγώνες
- 3) Η επιβράβευση (βραβείο) των νικητών
- 4) Οι ολυμπιακοί αγώνες στα νεότερα χρόνια
- 5) Η αφή (άναμμα) της ολυμπιακής φλόγας

### **Άσκηση 18: Ώρα για το Τετράδιο Εργασιών**

Πηγαίνω στο **Τετράδιο Εργασιών** μου, στις **σελίδες 75-76** και συμπληρώνω:

- την άσκηση 1 (γράφω τα γράμματα που λείπουν)
- την άσκηση 2 (γράφω τα ρήματα της παρένθεσης στον σωστό χρόνο)
- την άσκηση 3 (αντικαθιστώ το και με κόμμα όπου χρειάζεται)
- την άσκηση 4 (βάζω απόστροφο, όπου χρειάζεται, στις φράσεις στην παρένθεση)
- την άσκηση 5 (γράφω τις λέξεις της παρένθεσης στη σωστή πτώση και στον σωστό χρόνο)
- την άσκηση 6 (διαγράφω τις 2 προτάσεις που δεν ταιριάζουν με την παράγραφο και γράφω έναν τίτλο για την παράγραφο)



## Το εργαστήριο της Γλώσσας

1 Συμπληρώστε στις παρακάτω λέξεις τα γράμματα που λείπουν και τονίστε όπου χρειάζεται.

αμπελ <u>ώ</u> νας	<u>Θ</u> εσσαλονίκη	ψή <u>θ</u> ηκα	<u>Π</u> οσειδώνας
καν <u>ό</u> νας	ελ <u>αι</u> οτριβείο	<u>μ</u> ακεδονίτικο	λαδ <u>ο</u> μπογιά
αι <u>ώ</u> νας	<u>Κ</u> ύπρος	λαδ <u>ώ</u> νω	δέ <u>θ</u> ηκα
ελ <u>αι</u> ολαδο	λαδ <u>ε</u> ρός	ο <u>ε</u> υ <u>α</u> τός μου	ξεν <u>ώ</u> νας

2 Συμπληρώστε τα κενά με τον κατάλληλο χρόνο των ρημάτων που είναι στην παρένθεση, για να μάθετε την περιπέτεια του Σάββα στο σπίτι της γιαγιάς.

Την προηγούμενη Κυριακή, η οικογένειά μου κι εγώ βρεθήκαμε (βρίσκομαι) με όλους τους συγγενείς μας στο σπίτι της γιαγιάς για να γιορτάσουμε τα γενέθλιά της. Όλοι ξετρελάθηκαν (ξετρελαίνομαι) από τη νοστιμιά των φαγητών της, εκτός από μένα που δεν πρόλαβα σχεδόν να τα δοκιμάσω. Ακόμα δεν είχαμε αρχίσει να τρώμε, όταν, με μια απότομη κίνηση, αναποδογύρισα τη σαλτσέρα πάνω μου. Ντράπηκα (ντρέπομαι) πολύ. Η μαμά στενοχωρήθηκε (στενοχωριέμαι), γιατί λερώθηκε (λερώνομαι) το καινούριο μου πουκάμισο και μου είπε να πάω γρήγορα στο μπάνιο να καθαρίσω τον λεκέ. Η γιαγιά όμως της είπε ότι, αν θέλει να εξαφανιστεί (εξαφανίζομαι) ο λεκές, πρέπει το πουκάμισο να πλυθεί (πλένομαι) οπωσδήποτε σε καυτό νερό. Η μαμά ηρέμησε, αλλά εμένα μου κόπηκε (κόβομαι) η όρεξη.

Τώρα όμως που κοιτάω την αναμνηστική φωτογραφία, με βρίσκω πολύ αστείο με τον τεράστιο λεκέ πάνω στο άσπρο μου πουκάμισο και μετανιώνω που δεν απόλαυσα τα φαγητά της γιαγιάς.

3 Αντικαταστήστε, όπου χρειάζεται, τον σύνδεσμο «και» με κόμμα για να φτιάξετε ασύνδετα σχήματα:

### Οι κούκλες της Μαρίας

«Η Μαρίνα πρώτη φορά έβλεπε τόσες πολλές κούκλες. Κούκλες που παρίσταναν ανθρώπους από την Κύπρο και την Ελλάδα και την Ευρώπη και την Αφρική και την Ασία και την Αυστραλία και την Αμερική. Στέκονταν όλες στη σειρά, πρώτα οι κούκλες που παρίσταναν παιδάκια και μετά οι κούκλες μαμάδες και οι κούκλες πατέρες και οι κούκλες παππούδες και οι κούκλες γιαγιάδες. Πιο κάτω άλλες κούκλες που παρίσταναν ζώα και πουλιά. Άσπρες αρκούδες και πηδηχτά λαγουδάκια και πολύχρωμα κοκόρια και ξένοιαστα κατσικάκια».

Μιχαλάκη Μαραθεύτη, Παιδική Φιλολογία, Κύπρος, 1979





## Το Εργαστήρι της Γλώσσας

4

Συμπληρώστε τον διάλογο της Άνας με τη μητέρα της βάζοντας απόστροφο όπου χρειάζεται στις φράσεις που είναι στις παρενθέσεις:

- (να είναι) — Πού να'ναι..... τέτοια ώρα η Έλλη; Πώς θα γυρίσει
- (μέσα στη) μες στη..... βροχή; Ελπίζω να πήρε ομηρέλα.
- (μου είπε) (θα αργήσει) — Α! Μου'πε..... πως θ'αργήσει..... λίγο.
- (τα Αγγλικά) — Μετά τ'Αγγλικά..... θα περνούσε.....
- (και από το) κι απ'το..... σπίτι της Λένας να πάρει ένα βιβλίο.
- (να αγοράσεις) — Εντάξει. Τότε πήγαινε εσύ, σε παρακαλώ, ν'αγοράσεις.....
- (για αύριο) ένα μπουκάλι γάλα γι'αύριο..... το πρωί.

5

Συμπληρώστε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις βάζοντας στη σωστή πτώση και στον σωστό αριθμό τις λέξεις που είναι στην παρένθεση:

- ❁ Τα παραμύθια των γιαγιάδων..... (οι γιαγιάδες) κοιμίζουν γλυκά τα παιδιά.
- ❁ Οι συμβουλές της μαμάς..... (η μαμά) είναι πάντα χρήσιμες.
- ❁ Τα ακλάδια είναι οι καρποί της αγλαδιάς... (η ακλαδιά), τα μήλα της μηλιάς..... (η μηλιά) και τα καρύδια της καρυδιάς... (η καρυδιά).
- ❁ Οι τετράγωνες πλάκες..... (πλάκα) της αυλής..... (η αυλή) σκεπάστηκαν από το χιόνι.
- ❁ Τα βιβλία είναι η πλουσιότερη πηγή γνώσεων/γνώσης(γνώση) για όλους τους ανθρώπους.
- ❁ Συχνά η μετάφραση ξένων λέξεων..... (λέξη) στα ελληνικά είναι πολύ δύσκολη.

6

Παρακάτω διαβάζουμε μία από τις παραγράφους του κειμένου «Η ελιά στην Ελλάδα». Υπάρχουν όμως δύο προτάσεις που δεν ταιριάζουν με το περιεχόμενό της. Βρείτε τις και, αφού τις διαγράψετε, γράψτε δίπλα από την παράγραφο τον τίτλο της.

Την άνοιξη και το καλοκαίρι, η ελιά χρειάζεται υψηλές θερμοκρασίες για να βλαστήσει, να καρπίσει και να ωριμάσει ο καρπός της. Οι παγετοί του φθινοπώρου μπορεί να είναι καταστροφικοί για την ελιά. ~~Αν δεν κλαδευτεί η ελιά, το ύψος της μπορεί να φτάσει και τα 30 μ.~~ Τον χειμώνα, η ελιά έχει ανάγκη από μια περίοδο χαμηλών θερμοκρασιών, μεταξύ 7° C και 16° C. ~~Θάκος είναι ο μεγαλύτερος εχθρός της ελιάς.~~ Απότομη πτώση της θερμοκρασίας κάτω από -5° C είναι καταστροφική για την καλλιέργειά της.

Οι ιδανικές θερμοκρασίες για  
την καλλιέργεια της ελιάς.